

KEUZES VOOR EEN EERLIJKE TOEKOMST

TEGENBEGROTING 2015

GROENLINKS

Inleiding

In deze tegenbegroting presenteert GroenLinks een aantal concrete voorstellen om een start te maken met het oplossen van de grote uitdagingen van deze tijd: toenemende internationale spanningen, klimaatverandering, grondstoffenschaarste, hardnekkige werkloosheid en toenemende ongelijkheid.

Het kabinet heeft deze oplossingen wat GroenLinks betreft onvoldoende. Keuzes worden vermeden, behalve waar het gaat om defensie. Het is de verkeerde trendbreuk. We moeten niet meer investeren in defensie, maar in diplomatie en ontwikkeling. Alleen noodhulp is niet genoeg.

Daar waar wel een trendbreuk nodig is -het keren van de toenemende energieafhankelijkheid en de groeiende ongelijkheid- blijft die achterwege. GroenLinks kiest wel. Voor het aanpakken van energiemisbruik en voor het stimuleren van zelfopwekking. Voor het aanpakken van belastingontwijking en voor meer kinderopvang en woningisolatie. Voor een ambitieuze overheid, goede zorg, onderwijs en veiligheid. Dat creëert banen en verhoogd de kwaliteit van onze samenleving.

Het kabinet is na een vliegende start tot stilstand gekomen. Plannen voor de broodnodige belastingherziening ontbreken. Voor GroenLinks zijn de keuzes op dit gebied glashelder. Lasten moeten worden verschoven, zodat er eerlijker gedeeld kan worden. Vervuilers, multinationals en mensen met topvermogens gaan meer betalen, zodat de belasting op werk omlaag kan.

Want het is voor GroenLinks onacceptabel dat de allerrijksten nauwelijks belasting betalen over hun vermogens, terwijl er tegelijkertijd nog zoveel werkende armen zijn. Dat multinationals via Nederland hun belastingplicht kunnen ontlopen, terwijl kleine ondernemers wel netjes 25% winstbelasting betalen. Dat milieuvervuiling vrijwel gratis is, terwijl werk zo zwaar belast wordt.

Dat moet anders. Er moeten echte keuzes worden gemaakt. De keuzes van vandaag bepalen immers de werkelijkheid van morgen. Wat GroenLinks betreft kiezen we voor een toekomstbestendige economie met een belastingstelsel gericht op vergroening, werk en eerlijk delen. Dat zijn drie pijlers van onze hervormingsagenda.

Bram van Ojik

TEGENBEGROTING 2015

GROENLINKS

	Investering	Lasten- verlichting	Ombuiging	Lasten- verzwaring
Groene economie				
Groen wonen & bouwen		100 mln.		
Groene innovatie	100 mln.			
Belasting op fossiele brandstoffen				700 mln.
Geen belasting op groene stroom		100 mln.		
Natuur	100 mln.			
Werk & Eerlijk Delen				
Lagere belasting 1 ^e schijf		1.000 mln.		
Lagere belasting werkgevers		1.900 mln.		
Werk voor mensen met arbeidsbeperking	100 mln.			
Kinderopvang	100 mln.			
Structureel maken crisisheffing				600 mln.
Terugdraaien belastingverlaging hoogste inkomens				500 mln.
Aanpak belastingontwijking				1.300 mln.
Stroppenpot decentralisaties	200 mln.			
Eerlijke vermogensbelasting				(0)
Fiscaliseren AOW premie				100 mln.
Buitenland				
Ontwikkelingssamenwerking & diplomatie	300 mln.			
Defensie			50 mln.	
Overig				
Decriminaliseren softdrugs			200 mln.	
Afschaffen topsectorenbeleid			300 mln.	500 mln.
Totalen	900 mln.	3.200 mln.	550 mln.	3.600 mln.
Emu-saldo 2015				2,2%
Verschil t.o.v. miljoenennota				0

Buitenland

Door de kabinetten Rutte I en II is in totaal 75 miljoen euro bezuinigd op diplomatie. Nu de wereld onveiliger wordt, nu de spanningen toenemen, is diplomatie echter belangrijker dan ooit.

GroenLinks kiest er daarom voor om 50 miljoen euro extra te investeren in capaciteit ter bevordering van internationale veiligheid en stabiliteit.

Groene economie

Voor een groen en duurzaam Nederland moeten we nu hard aan het werk. GroenLinks wil af van de oude economie van olie, gas en kolen. Nederland rekent nog steeds op deze fossiele brandstoffen, hoewel dit steeds kwalijkere gevolgen krijgt. Denk aan Noordpoololie, dat de ongerepte en kwetsbare natuur bedreigt, of aan schaliegas, dat een bedreiging is voor ons drinkwater.

Belasting fossiele brandstoffen

De energiebelasting wordt voor bedrijven even hoog als voor consumenten. Nu betalen energie slurpende bedrijven nog ruim tweehonderd keer zo weinig.

De grootste energieverbruikers van Nederland gaan ook voor hun CO₂-uitstoot betalen: GroenLinks schaft de overheidssubsidie op uitstoot door grote bedrijven af. Ook wil GroenLinks een vliegtax vanaf 2016.

Geen belasting groene stroom

Het kabinet begonnen met een doelstelling van 16% duurzame energie in 2020, maar lijkt te blijven steken op 12,5%.

Om daar iets aan te veranderen, wil GroenLinks een vrijstelling van belasting voor mensen die kiezen voor groene stroom. Daarnaast komt er een Groen Innovatiefonds van 100 miljoen euro om deze ontwikkeling te stimuleren.

Groen wonen en bouwen

De beste manier om te vergroenen, is energiebesparing. In huizen en gebouwen liggen nog volop kansen voor isolatie. Het verlaagd btw-tarief voor renovatie, woningisolatie en het herbestemming van leegstaande kantoren naar woningen wordt verlengd.

Werk

Kiezen voor een groene economie door investeringen in renovatie, isolatie, duurzame innovatie en energie-onafhankelijkheid is niet alleen goed voor het milieu. Het levert ook nog eens banen op. En die hebben we hard nodig. Ook het kabinet erkent dat. Maar om de werkloos echt te kunnen bestrijden is nog veel meer nodig dan wat het kabinet in de Miljoenennota heeft gepresenteerd.

Lagere lasten werkgevers

Daarom maakt GroenLinks het een stuk goedkoper voor bedrijven om mensen in dienst te nemen. De werkgeverspremies worden in 2015 met 2 miljard euro verlaagd.

Betaalbare kinderopvang

De forse bezuinigingen van de kabinetten Rutte op de kinderopvang hebben geleid tot afname in het gebruik hiervan en hoge werkloosheid in de sector. Daarom investeert GroenLinks 100 miljoen euro extra in de kinderopvang.

Extra inspanning kwetsbare groepen

In het sociaal akkoord is afgesproken dat bedrijven 100.000 mensen met een arbeidsbeperking in dienst gaan nemen. Steeds meer signalen bereiken ons echter dat bedrijven niet aan deze afspraak zullen voldoen. Tegelijkertijd is het sluiten van de sociale werkplaatsen een feit. Om te voorkomen dat deze kwetsbare groep straks tussen wal en schip belandt, verhoogt GroenLinks de loonkostensubsidie met 100 miljoen euro.

Eerlijk Delen

De pijler eerlijk delen uit het regeerakkoord is in de prullenbak beland. Plannen voor de broodnodige belastingherziening ontbreken. Een gemiste kans, want een andere inrichting van ons belastingstelsel is hard nodig.

Tussen bedrijven

Via fiscale sluiproutes kunnen bedrijven uit hele de wereld via Nederland op grote schaal belasting ontduiken. Zo ontstaat de oneerlijke situatie dat multinationals slecht enkele 2 tot 5 procent belasting betalen over hun winst, terwijl kleine ondernemers, zzp'ers en MKB'ers die in Nederland actief wel netjes 25% winstbelasting betalen.

Deze oneerlijke concurrentie is slecht voor ondernemers in Nederland. Daarom komt GroenLinks met een actieplan belastingontwijking. Dit levert 1,3 miljard euro op.

Over grenzen

Ook ontwikkelingslanden zijn de dupe van belastingparadijs Nederland.

Zij lopen op grote schaal belastinginkomsten mis. Inkomsten die zij hard nodig hebben in hun strijd tegen armoede. Ook vanuit dit oogpunt wil GroenLinks de belastingvoordelen voor multinationals beperken.

Maar dat alleen is onvoldoende. Ontwikkelingssamenwerking blijft van belang. Dit kabinet heeft voor eerst sinds 40 jaar de internationale norm om 0,7% van het BBP te besteden aan ontwikkelingssamenwerking losgelaten. Voor GroenLinks is het onverteerbaar dat de allerarmsten de rekening krijgen van de bezuinigingsdrift van dit kabinet. Met een investering van ruim 300 miljoen euro in 2015 zet GroenLinks een eerste stap om het OS-budget weer op peil te krijgen.

Tussen inkomens

GroenLinks vindt te hoge inkomensverschillen binnen een samenleving onwenselijk. Om excessieve salarissen te ontmoedigen, houdt GroenLinks daarom de crisisheffing in stand. Ook de belastingverlaging van 500 miljoen euro voor de allerhoogste inkomens draaien we terug. De belasting voor de laagste inkomen (eerste schijf) wordt met 1 miljard euro verlaagd.

Tussen vermogens

De vermogensverdeling in Nederland is scheef. De top 10 procent bezit 60 procent van al het vermogen. De allerrijksten betalen nauwelijks belasting, terwijl voor kleine spaarders de vermogensbelasting te hoog is. Om dit te corrigeren verhoogd GroenLinks de belasting op winst uit aandelen.

De volledige opbrengsten hiervan worden gebruikt om de vermogensbelasting voor kleine spaarders te verlagen. Op termijn wil GroenLinks toe naar een progressieve vermogensbelasting op basis van reëel rendement, waarbij het tarief voor vermogens boven een half miljoen euro stijgt naar 40%.

Van voorzieningen

Het kabinet voert drie grote decentralisaties door op het gebied van zorg, jeugd en werk. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de uitvoering van taken op deze terreinen, maar zien zich

tegelijkertijd geconfronteerd met enorme bezuinigingen. Het is zeer de vraag of de uitvoering in 2015 zonder problemen verloopt. Daarom introduceert GroenLinks een stroppenpot van 200 miljoen euro voor de decentralisaties.

Tot slot

De keuzes van vandaag bepalen de werkelijkheid van morgen. Wat GroenLinks betreft kiezen we voor een kansrijke toekomst, gericht op werk, vergroening en eerlijk delen.

TEGENBEGROTING 2015

GROENLINKS